

MB
10567

Új barázdát szánt az eke

TUDNIVALÓK

A BESZÉLŐ KÉPEK előadásszövegeit a filmdiasorozatait az illetékes megyei tanács népművelési alosztálya díjtalanul kölcsönzi. Az odaszállítás költségei a kölcsönző hivatalt, a visszaszállítás költségei a kölcsönvevőt terhelik. Közérdek, hogy a szövegekönyveket és a filmdiasorozatokat felhasználásuk után azonnal visszaküldjük a Megyei Tanács Népművelési Osztály címére. A kölcsönzött előadásszövegekért, a diasorozatokért a kölcsönvevő hivatal anyagi felelősséggel tartozik. A szöveget változtani (áthúzni stb.) nem szabad. Különösen kíméljük a filmdiasorozatokat a karcólástól.

A vetítettképes előadásokkal kapcsolatos tapasztalatok, indítványok és észrevételek közlését a Magyar Fotó Diasztálya (Budapest, V., Veres Pálné-utca 9.), bárkitől köszönettel veszi.

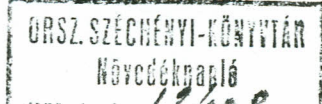
Az 1949., 1950., 1951. oktatási évadban megjelent vetítettképes előadásszövegek és filmdiasorozatok címjegyzéke a füzet borítólapjának hátsó oldalán található.

A NÉPMŰVELÉSI MINISZTERIUM MEGBÍZÁSÁBÓL

KIADJA A

MAGYAR FOTO DIA-OSZTÁLYA

BUDAPEST 1952

A lovas bekopogtat Osztrovnov házának az ablakán. A cserépfedelű, terjedelmes ház előtt a lovas leszállt. Lovát átvezette az alacsony kapun, az ostornyéllal megkopogtatta az ablakot és bekiáltott:

— Jakov Lukics, gyere ki!

A ház tulajdonosa hajadonfővel, kigombolt kabáttal jött ki a lépcsőre, figyelmesen szemlélte a jövevényt és feleje indult.

— Kit hoz a szél a házamba? — mosolygott jóindulatosan szürkülő bajuszába.

Az idegen mosolyra vonta borotvált ajkát, a szörkámzsát hátravetette.

— Hát már elfelejtette Polovcevet.

Jakov Lukics elsápadt, ijedten nézett szét és suttogva mondta:

— Nagyságos úr! Honnan jön? Százados úr! Hány eszten-deje is...

A jövevény átadta a kantárszárat. Beléptek a barátságos, jól fűtött konyhába.

10. Ettől a naptól kezdve Lukics veszedelmes úton járt... A vendég Polovcev, a kulák hajdani katonaparancsnoka közelebb jött hozzá.

— Megmondom neked egyenesen, bízom benned: a falubeli kozákok felkelést készítenek elő... Ha jól szervekedünk és hozzákezdünk ahhoz, akkor a külföldi hatalmak segítségével tavasszal megtisztítjuk a Don-vidéket... Csatlakozol hozzánk? Már több, mint 300 katonaviselt kozák van a szervezetünkben. Sok helyen megszerveztük harci csoportjainkat. Nálatok is Gremjacsij Lokban életre kell hozni egy ilyen csoportot. Nos, beszélj!

— ...Meg kell gondolni a dolgot kapitány úr. Holnap reggel mondom meg az utolsó szót.

Reggel Lukics felébresztette vendégét: Határoztam! Parancsoljon!

Ezen az estén nemcsak az ellenség, Polovcev jött a faluba, hanem történetünk hőse, Davidov is megérkezett.

11. Davidov 25-ezrek dicső seregének tagja. A Putyilov-gyár munkása, gyorsan eligazodik a számára új és bonyolult falusi helyzetben. Összehívta a gremjacsiji aktívát. Csak 32 embert jelentett ez, de köztük volt olyan két harcos, mint Ramzjotnov és Nagulnov. A regénynek ebben a részletében

láthatjuk, hogyan kezdte el Davidov a harcot a faluban, hogy az igaz útra vezesse a dolgozó parasztokat.

Együtt ülnek Davidov, Ramzjotnov és Nagulnov. Davidov nem volt mestere a szónak, mégis úgy hallgatták, mint egy ékesen szóló elbeszélőt.

— Elvtársak! Én magam a Vörös Putyilov-gyár munkása vagyok. Engem a Kommunista Párt és a munkásosztály küldött hozzátok, hogy segíségekre legyek a kollektív gazdaság megszervezésében és a kulákok, a mi közös vérszopóink megsemmisítésében.

12. Pavel Ljubiskin vörös partizán felállt a helyéről. Levette magas fekete süvegét. Óles, széles termetével elfedte az egész ajtót.

— Igazán nincs szükség itt a szovjet kormány mellett agitálnod, hiszen a saját kezünkkel létesítettük. Mi védelmeztük, hogy el ne essék. Mi tudjuk, mi a kolhoz és egyetértünk vele.

13. *Vetített szöveg:*

Gyorsan peregnek az események az ülés után. Szükséges a kolhoz megalapításához, hogy az ellenséget, a kulákságot eltávolítsák a faluból. Ramzjotnov és Nagulnov vezetésével két csoport indult el a falu két részén ezt végrehajtani.

Nagulnov Titok, a legádázalibb kulák udvarához ér. A kulák elmenekült, elhajtotta ökreit, nehogy azok a közösséget gazdagítsák. A heves Nagulnov az ökörnyomokat követve Titok után eredt és rátalál.

14. Nagulnov mellélovagol.

— Fordulj meg és hajtsd haza az ökröket! — parancsolta Nagulnov.

Titok oldalról Nagulnovra nézett és széthajtotta kabátját. Rövidesövű fegyver durvángyalult agya látszott ki a zsebéből. Gyilkolásra készen állt ott a kulák. Titok egy percig habozott. A kantárral babrált, a feje álmosan előre hajlott. Félíg lehúnyta szemét. Szürke háziszóttos zubbonyával csuklyával, szunnyadó ölyvre emlékeztetett.

— Ha van valami a zubbony alatt, mindjárt előjön vele — gondolta Nagulnov és nem vette le róla a szemét.

Titok egyszerre felébredt, meredtségéből és meglóbálta a kötőfék-szárat.

Ez az emlék sokszor eszébe jut és fokozott harcra buzdítja a kolhozért.

A kolhozban belső ellentétek is fokozzák a nehézségeket, holott közeledik a tavasz és meg kell teremteni a vetőmagalapot.

Sok huza-vona után ezt meg is teremti a kolhozgyűlés. Míg a föld felett az új vetésért folyik a kommunisták és a kolhozparasztok kemény harca, a föld alatt a kulákok elszánt, gonosz, hazug rémhírterjesztése szabotálja a tavaszi munkálatok megkezdését.

Davidov vezetésével a kommunisták győztek.

Eléri, hogy Gremjacsij Log-ba március 15-re teljesen leszállították a vetőmagot.

19. Ippolit Sali kovácműhelyében késő éjtszakáig sziszegett a fújtató, széles szája, aranyosan ragyogó szikrák keltek életre a kalapács alatt, muzsikálva csendült az üllő. Sali dolgozott, ahogyan csak bírt és március 15-re minden beszállított boronát, ekevasat, vetőgépet és ekét megjavított.

Davidov 16-a estéjére gyűlést hívott egybe, amelyen az összegyűlt kolhoztagok előtt jutalmat nyújtott át, a kovácsnak: saját leningrádi szerszámait. Közben kis beszédet tartott.

— A mi kedves kovácsunk Ippolit Szidorovics Sali elvtársnak az igen értékes rohambrigádista munkájáért, amelyet minden kolhozlag példájának tekinthet, mi a kolhozvezetőség átnyújtjuk ezeket a szerszámokat.

Így, közös munkával készült a fiatal kolhoz az első vetésre. Nézzük az eseményeket tovább.

Polovcev kulák cinkosaival mindenáron meg akarta akadályozni, hogy új élet sarjadjon a szegényparasztok, közös földjén. Összehívta az összeesküvőket, hogy másnap megöljék a kommunistákat. De a gyűlésen egy öreg kozák — akit Lukics befött — egy újságot húzott elő zsebéből. Az újságban Sztálin híres cikke jelent meg a kolhozokról. A cikk nyomán a Lukics által zsarolással terrorizált és megfélemlített kozákok rátámadnak Polovcevre. Ezek az emberek rájöttek, hogy a szovjet kormány jót akar népének, ami hiba volt, azt a helyi hatóságok követték el. Éppen a hibák ellen emelte fel lángszavát Sztálin híres cikkében.

20. Március 20-án reggel a kihordó elhozta az újságot Sztálin elvtárs cikkével Gremjacsij Log-ba. «Akiüknek a siker a fejükbe szállt.» Az újság készését az árvízzel magyarázta. A

«Molot» három példánya udvarról-udvarra járt. Estére nedves, zsíros ronggyá változott. Mióta Gremjacsij Log fennáll, soha ilyen érdeklődéssel nem olvastak újságot. A házakban, az udvarokban, csürökben, csoportokban habzolták.

21. I. V. Sztálin a kollektivizálásról «A kiknek a siker a fejükbe szállt» — kolhozmozgalom kérdéseikhez írt cikkének címlapja.

Az első kiadás 1930-ban jelent meg.

A jobboldali képen idézet látható a cikkből.

«Pártunk politikai stratégiájának egyik legnagyobb érdeme, az, hogy minden adott percben ki tudja választani a mozgalom legfontosabb láncszemét, amelyet megragad, hogy az egész láncot az általános cél felé vonja, hogy így elérje a feladat megoldását.

A kolhozmozgalom legfőbb láncszeme, uralkodó formája a jelen pillanatban az a forma, amelyet most meg kell ragadni, a mezőgazdasági szövetkezet.

I. V. Sztálin.

22. *Vetített szöveg:*

Sztálin cikke új életet, új formát adott a kolhozoknak.

A baloldali elhajlásokat — pl. elvették az asszonyok aprójószágait — letörte. Davidov is új erőt kapott a nagy Sztálin bölcs útmutatásából. Előttük lebegett Sztálin szava: «A munkát a helyi viszonyokhoz kell alkalmazni...» Davidov maga nézett a tavaszi munkálatok után.

23. *Szukurj a kolhoz kocsisá.*

Zsendül az élet a földeken. Még a gyerekek is segítenek a munkában, irtják a mezei egereket. Davidov találkozott velük.

Davidov mosolygott, különös melegség szállt a szívére, szeme nedves lett.

— Jó életet fogunk nekik építeni. Ez tény. Most ez a Fedotka is ócska kozáksapkában szaladgál. Húsz év mulva villamosekével fogja itt szántani a földet. Neki majd bizonyára nem kell a hugai fehérműjét mosni, harisnyát stoppolni, főzni és gyárba szaladni, mint nekem az anyám halála után. Ezeknek a fiúknak boldog jövőjük lesz, ez tény — gondolta Davidov.

Szukurj-jal együtt tervezték a kolhoz ragyogó életét.

Az öreg, aki sokat szenvedett életében, elmondja Davidov-nak egy pár rossz gyerekkori élményét.

24. Élt akkor nálunk egy süket öregember. Kupirj-nak hívták, Mi, gyerekek megkeserítettük életét. Letéptük horgait. Mikor friss csalétket tett rá, alábuktam. Az ajkam éppen hozzáért a horoghoz, amikor az egyszerre csak felemelkedik. A zsinór kicsúszik az újjaim közül és a horog beleakadt a felső ajkamba... Apám kivágta és úgy megrakott, hogy félájultan nyultam el. Az ajkam már benőtt, de ettől kezdve Sesukarjnak neveztek, ami csukát jelent.
25. Egy évre rá libákat hajtok ki a szélmalomhoz. A malom dolgozik. A libák a közelében legelnek, felettük egy héjja kering. Kis idő múlva több fiú jön és kezdünk felugrálni a malom szárnyára. Felvitetjük magunkat egy darabig, aztán leugrunk... Mikor a szárny felemelt, észrevettem, hogy az átkozott héjja pontosan a libák felett van és megijedtem. Tudtam, hogy ha elvész egy liba, alaposan megraknak. Közben megfeledkeztem arról, hogy hol vagyok. Mikor újra eszméltem, magasan a levegőben voltam. Mikor a szárny lefelé kezdett szállni, nem tudtam magamat tovább tartani, lezuhantam... Felugrottam és kezemre néztem. Láttam, hogy a csuklómnál kilátszik a csont. Semmire sem gondoltam többé, szörnyen fáj a kezem.

26. *Vetített szöveg:*

Míg Davidov a mezőről visszaérkezett, a szomszéd kollhozból elvtársak érkeztek a faluba, hogy vetőmagot kérjenek kölcsön. A kulákok rémhírekkel fölingerelték az asszonyokat: ne adjanak kölcsön vetőmagot.

A parasztok felvonultak a községi csűrhez.

A parasztok visszakövetelik beadott gabonájukat. A csűr kulcsát követelik.

27. Davidov nyugodt léptekkel haladt a csűrök felé. A tömeg észrevette, várta és kissé megnyugodott. De aztán úgy zúgott felé a kiabálás, mint tetőre a jégeső!
- Ide a kulcsokkal!
 - Oszlasd fel a kollhoz!
 - Add ide a vetőmagunkat!
 - Miért nem engedsz vetni minket?
 - A kulcsok a lakásomon vannak — felelte Davidov, — de nem adom oda nektek! Ha a zárt feltörtek, törvény elé kerültek. Ne felejtsetek el!

A csűröket a kulákok uszítására a megdühödt asszonyok feltörték.

28. Mire Nagulnov, aki távol volt, a faluba érkezett, a vetőmagot már szétosztották. Mindenki a csűröknél tolongott. Nagulnov azonnal megértette, mi történt. Félrelökte a parasztokat és a mázsához tolakodott.

— Ki engedte meg nektek, hogy szétosszátok a vetőmagot? — kiáltotta.

Nagulnov a csűr lépesőjére ugrott, az ajtót bezárta és elé állt.

29. A gabonacsűr védelmére olyan helyet választott, amelyről a többi csűr is szemmel tarthatta.

— Ne közelítsetek! — kiáltotta. — Majd én kényszerítek benneteket, hogy tiszteljétek a szovjet kormányt.

Nagulnov élete kockáztatásával védte a köz vagyonát. A lázító kulákokat letartóztatták.

Nagulnov azonban nem nyugszik és házról-házra járva, még éjjel visszaszerzi a széthordott vetőmagot.

Davidov nagygyűlésre hívta össze a kolhoztagokat.

Felfedi, hogy a kulák befolyásra történt a csűr «ostroma». A gyűlés résztvevői rájönnek az ellenség kártevésére és még az ingadozók is Davidov mellé állnak. Mint az ostorcsapás zuhog Davidov szava.

— Mi bolsevikok megszoiktuk, hogy térdre kényszerítsük a proletáriátus ellenségét.

Helyreáll a nyugalom a kolhozban és megindulnak a tavaszi munkálatok. Még azok is visszatérnek a kolhozba, akik megfutamodtak a nehézségek elől.

30. Gremjacsij Log szánt. Másnap 25 kolhoztag nyújtotta be újrafelvételi kérelmét a kolhozba. Alig pitymallott, amikor az egyéni gazdálkodók kimentek a szteppére. Versenyre keltek a kolhoztagokkal a munkában. A kolhoz négy nap alatt szántóföldjének majdnem a felét bevetette. Davidov élen jár a versenyben, brigádokat szervez. Jó szóval biztatja a lemaradókat.

31. — Elvtársak. Most néhány rövid, komoly szót. Csaknem valamennyien nagyon rosszul dolgoztok. Majdannikov kivételével még senki sem érte el az előírt munkateljesítményt. Ez szégyen a második csoportra. Ilyen tény Sztálin nevét viselő kolhozban egyszerűen hallatlan. Ezen gyökeresen vál-

toztatni kell... Itt maradok a csoportotoknál és be fogjuk bizonyítani, hogy egy nap alatt, egy, sőt egy és negyed hektárt is fel lehet szántani.

Davidov keményen nekifogott a munkának. Estefelé fáj a dereka és sajgott feldörzsölt lába. Támolyogva haladt, de fekete porlepte ajka mosolyra nyílt. Egy és egytized hektárt szántott fel egy nap alatt. Vitte a versenyt. Másnap egy egész kéttized hektárt szántott. A kolhoztagok vidáman belelendültek a munkába. Vacsora után Davidov levonta a következtetést.

- 32.** — A második csoport elvtársai! A szocialista verseny fejlődik nálunk. A kolhozvezetőség nevében köszönetemet fejezem ki a csoportnak. A versenynek köszönhetjük, hogy a második csoport nem lesz az utolsó. Különösen köszönet illeti Majdannikovot, az első rohammunkást.

Majdannikov már szundikált, mikor a felesége oldalba lökte és megkérdezte:

— Kondrasa! Davidov szépen beszélt rólad. Mi az, hogy rohammunkás?

Kondratov elgondolkozva felelte:

— Rohammunkás? Hogyan értessem meg veled. A fegyvernek van olyan része, amely ráüt a gyújtózegecskére. Hát ez oly rohammunkásféle. Ez a kis dolog, ez a gyújtószeg a fegyver legfontosabb része. E nélkül nem lehet löni. Hát rohammunkás úgyszólván gyújtószeg a kolhozban.

Igaza volt Kondratovnak. A verseny eredményeképpen május 15-én be volt fejezve a vetés. A Gremjacsij Log-i «Sztálin» kolhoz végrehajtotta tervét.

- 33.** A korai búza csírázásában gyönyörködtek az emberek. A nemrégén feketéllő szántóföld egész területén finom zöld rétegben ragyogtak a feltörő hajtások. Győzött a bolsevik erő. Ez a története a Gremjacsij-Log-i kolhoznak. A diadal s a boldogság nem zavartalan, mert Polovcev és társai nem nyugodtak. Az ellenség folytatta aknamunkáját a falu szocializálása ellen. De mindig győz a bolsevik erő. És a kolhoz hősi küzdelme napról-napra új győzelmeket hozott a Szovjetunióknak. A Davidovok, Kondratovok virágzó új életet teremtettek a kulákoktól megszabadított falvakban.

- 34.** Sztálin elvtárs a kolhoz rohammunkások első összszövetségi kongresszusán 1933 februárjában rámutatott arra, milyen eredménnyel járt a kolhozgazdálkodás bevezetése a parasztok számára.

«Elértük azt, hogy a szegényparasztság milliós tömegei a kolhozokba lépve és ott a legjobb minőségű földet és a legjobb termelési eszközök használatát élvezve, a középparasztok színvonalára emelkedtek. Elértük azt, hogy a szegényparasztok milliós tömegei, akik azelőtt éheztek, most a kolhozokban középparasztokká, biztoshelyzetű emberekké lettek.

Ez volt az első lépés, az első eredmény a kolhozépítés útján.

A második lépés — mondotta Sztálin elvtárs — abban áll, hogy a kolhozparasztokat — volt szegény- és középparasztokat még magasabb életszínvonalra emeljük. Abban, hogy jómódúakká tegyünk az összes kolhozparasztokat és az összes kolhozokat, pedig bolsevik kolhozokká alakítsuk.»

35. «A faluban végérvényesen megszilárdult a kolhozrendszer. Ezt döntő módon elősegítette a Mezőgazdasági Szövetkezetek Alapszabálya s az a tény, hogy a kolhozisták örökös használatra megkapták az általuk megművelt földeket.» A sztálini öt éves tervek a Szovjetuniót hatalmas ipari országgá alakították. Gyors ütemben fejlődött a kolhozépítés, az új, korszerű gépek segítségével. A mezőgazdaságban gyorsan terjedt a föld gépi megmunkálása.

36. Solohov — a náci agresszorok ellen folytatott Nagy Honvédő Háború évében csakúgy, mint a szovjet írók többsége, mint haditudósító vett részt és a háborúban küzdött. Még a Nagy Honvédő Háború idején kezdte megkét új munkája, «A gyűlölet tudománya» és «Harcoltak a hazáért» című művei írását. Ezek a könyvek a németek elleni háborúval és a frontéletről foglalkoznak.

37. *Vetített szöveg:*

Az «Új barázdát szánt az eke» című mű a paraszt-ság könyve. A dolgozó parasztok és középparasztok a saját életüket látják benne visszatükröződni. Az élet valódi ábrázolása, a bolsevik pártosság szelleme vonul végig a felejthetetlen regényen. Ez a könyv megtanít a szocializmus harcossá válására.

VÉGE

Felelős kiadó: Csongrádi István

415.52. — Hungária Hírlapnyomda, Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 34. Felelős: Doka István